Evropský polytechnický institut, s.r.o.

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011 Jana SLÁDKOVÁ

Evropský polytechnický institut, s.r.o. v Kunovicích

Studijní obor: Finance a daně

PORTÁL PRO VÝUKU ZNALOSTÍ A DOVEDNOSTÍ Z OBLASTI BANKOVNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ

(Bakalářská práce)

Autor: Jana Sládková

Vedoucí práce: Ing. Tibor Hlačina

Kunovice, leden 2011

1. soukromá vysoká škola na Moravě
Evropský polytechnický institut, s.r.o.
akademický rok 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: **Jana SLÁDKOVÁ**
Studijní obor: Finance a daně

Téma práce:

Portál pro výuku znalostí a dovedností z oblasti bankovnictví a pojišťovnictví

Cíl bakalářské práce:

Cílem bakalářské práce je vypracovat dokumentaci pro rozvoj znalostí a dovedností specialistů v oblasti bankovnictví a pojišťovnictví. Po stránce odborné jde o převod elektronického studijního textu do otázek a odpovědí tak, aby se specialista v průběhu práce na těchto otázkách plně seznámil s teorií oboru. Součástí bakalářské práce bude také e-learningový test, diagnostický test pro jednotlivé kapitoly a ostrý pro celý systém. V další kapitole má student vypracovat metodiku výuky s využitím technologie Massachusetts Institute of Technology a začlenění výuky odborného jazyka anglického do jednotlivých forem studia. Ve čtvrté části práce máte provést benchmarking výuky bankovnictví a pojišťovnictví ve světě a v závěru práce popsat nejčastěji používanou literaturu, která se používá na výcvik vysokoškolsky vzdělaných lidí.

Osnova:

Úvod
1. Teorie v otázkách a odpovědích
2. E-learningový test
3. Metodika výuky
4. Začlenění anglického jazyka
5. Benchmarking
6. Literatura česká a zahraniční

Závěr

Podle zákona č. 111/1998 Sb., § 47b, odst.3 platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Tibor Hlačina
Oponent bakalářské práce: doc. Ing. Jaroslav Král, CSc.

Datum zadání bakalářské práce: Kunovice, 28. 8. 2009

Evropský polytechnický institut, s. r. o.
Osvobození 699
686 04 KUNOVICE

-1-

Jozef Strišš
Doc. Ing., CSc.
prorektor pro pedagogickou činnost

Oldřich Kratochvíl
Ing., h. prof., Dr.h.c., Ph.D., MBA
rektor

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Tibora Hlačiny a uvedla jsem v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

Kunovice, leden 2011 ……

Jana Sládková

Děkuji panu Ing. Tiboru Hlačinovi za cenné rady a připomínky a za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce. Také bych chtěla poděkovat všem, kteří mne podporovali při tvorbě této práce.

Kunovice, leden 2011
Jana Sládková

OBSAH

ÚVOD 6
1 Teorie v otázkách a odpovědích 8
1.1 Bankovnictví 8
1.2 Pojišťovnictví 11
2 E-learningový test 14
3 Metodika výuky 18
3.1 Metodika výuky bankovnictví a pojišťovnictví na Evropském polytechnickém institutu, s.r.o. 18
4 Začlenění anglického jazyka 22
5 Benchmarking 27
5.1 Afrika 27
5.2 Evropa 29
6 Literatura česká a zahraniční 32
6.1 Literatura česká 33
6.2 Literatura zahraniční 37
ZÁVĚR 39
ABSTRAKT 41
ABSTRACT 42
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 43
SEZNAM OBRÁZKŮ 46
SEZNAM TABULEK 47
SEZNAM PŘÍLOH 48

ÚVOD

V průběhu devadesátých let 20. století prodělal finanční systém řadu podstatných změn ve většině vyspělých zemích. Také v České republice se v důsledku ekonomické přeměny zcela zásadně změnila oblast peněžního hospodářství, což vedlo k podstatnému přehodnocení úlohy peněz a peněžních, bankovních i nebankovních institucí. Aby se Česká republika co nejvíce přiblížila Evropské unii, musela se vypořádat mimo jiné s problémem, kterým je zkvalitňování a zvyšování úrovně finančních, bankovních a pojišťovacích služeb, optimalizace nabídky jednotlivých produktů, což se týká především bank, pojišťoven a institucí finančních trhů.

V dnešní době se každý obyvatel či ekonomický subjekt v běžném životě poměrně často setkává s produkty bankovnictví a pojišťovnictví ať už v podnikatelské činnosti, při správě finančních prostředků domácností nebo při pojištění osob či majetku proti následkům nečekaných a nepředvídatelných událostí. Každý manažer či podnikatel v kterémkoli oboru se musí kvalifikovaně rozhodovat nejen ve finančních otázkách, ale i v otázkách bankovních a pojišťovacích. Z tohoto důvodu jsem si vybrala bakalářskou práci na téma „Portál pro výuku znalostí a dovedností z oblasti bankovnictví a pojišťovnictví“.

Tato práce by měla přispět nejen k pochopení základních pojmů z oblasti bankovnictví a pojišťovnictví, ale také k nabytí schopnosti orientovat se ve využívání jednotlivých finančních nástrojů a rozpoznat jejich výhody a nevýhody z hlediska uživatele bankovních a pojistných produktů. Cílem mé bakalářské práce je vypracovat kvalitní studijní pomůcku pro rozvoj znalostí a dovedností specialistů v oblasti bankovnictví a pojišťovnictví.

První část práce je věnována převodu elektronického studijního textu do otázek a odpovědí, kde se student seznámí se základní teorií oboru. Tato kapitola je zaměřena na problematiku bankovnictví a pojišťovnictví a zahrnuje pasáže týkající se bankovní soustavy, centrálního bankovnictví, obchodních bank, pasivních a aktivních operací bank, platebního styku, základů investičního bankovnictví, devizových operací a pojišťovnictví. První kapitolu považuji za důležitou, jelikož si zde specialista zopakuje a prohloubí své znalosti a v následující kapitole své znalosti ověří v e-learningovém testu.

Na první část bezprostředně navazuje druhá kapitola, jenž obsahuje e-learningový test, který slouží studentovi k ověření zvládnutí daného učiva a k správnému pochopení dané problematiky.

Třetí kapitola je zaměřena na metodiku výuky a harmonogram výuky předmětu Bankovnictví a pojišťovnictví používaný v rámci vzdělání studentů Evropského polytechnického institutu, s.r.o.

Čtvrtá část práce je věnována začlenění výuky odborného jazyka anglického do jednotlivých forem studia, základním slovním pojmům a frázím dané problematiky, jež jsou převedeny z jazyka anglického do jazyka českého. Dle mého názoru je tato kapitola v dnešní době velmi důležitá, jelikož nejen samotná angličtina, ale především ekonomická angličtina, je neodmyslitelnou součástí při spolupráci a obchodování se zahraničními anglicky hovořícími partnery a pro podniky s mezinárodní účastí. Tudíž je pro každého specialistu jen výhodou, když mu pojmy a fráze dané problematiky nejsou neznámé.

Předposlední kapitola je věnována benchmarkingu výuky bankovnictví a pojišťovnictví ve světě. Jde o porovnání a analýzu výuky daného předmětu na několika vysoký školách v zahraničí. Poslední část práce je zaměřena na nejčastěji používanou literaturu, která se využívá při studiu bankovnictví a pojišťovnictví na vysokých školách.

1 TEORIE V OTÁZKÁCH A ODPOVĚDÍCH

Cílem této kapitoly je převést elektronický studijní text do otázek a odpovědí tak, aby se specialista seznámil se základní teorií z oblasti bankovnictví a pojišťovnictví.

1.1 Bankovnictví

Klíčová slova: banka, bankovní soustava, jednostupňová bankovní soustava, dvoustupňová bankovní soustava, finanční trhy, peníze, bankovky

Co znamená pojem banka?

Banka je finanční instituce, která se zabývá zprostředkováním pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty.

Právní vymezení banky je zakotveno v zákoně č. 21/1992 Sb., o bankách.

Co se rozumí pod pojmem bankovní soustava a jaké je její základní členění?

Bankovní soustava zahrnuje všechny bankovní instituce v daném státě a také závazné pravidla a normy, které usměrňují vztahy mezi nimi.

Nejčastěji se člení:

- *podle makro a mikroekonomických funkcí*
    - jednostupňové bankovní soustavy
    - dvoustupňové bankovní soustavy
- *podle rozsahu oprávnění jednotlivých bank k provádění bankovních obchodů*
    - model univerzálního bankovnictví
    - model odděleného bankovnictví
    - smíšený model

Co jsou to finanční trhy a jak se dělí?

Finanční trhy můžeme vymezit jako systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb peněz a kapitálu ve všech formách mezi různými ekonomickými subjekty na základě nabídky a poptávky.[1]

[1] REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovnictví.* Praha: Management Press, 2002. s. 95

Dělíme se podle různých kritérií na:

- *podle způsobu spojení účastníků*
  - přímé trhy
  - nepřímé trhy
- *podle instrumentů a doby splatnosti*
  - peněžní trh
  - kapitálový trh
  - úvěrový trh
- *podle četnosti umisťování instrumentů na trhu*
  - primární trh
  - sekundární trh

Subjekty trhu / Instrumenty a jejich splatnosti		Obchody mezi	
		bankami, bankami a centrální bankou	bankami a dalšími finančními institucemi s nebankovním sektorem
Úvěry	Krátkodobé	Peněžní trh	
	Dlouhodobé	Úvěrový trh	
Cenné papíry	Krátkodobé	Peněžní trh	
	Dlouhodobé	Kapitálový trh	

Tabulka č. 1: Rozdělení finančního trhu

Zdroj: [2]

Co jsou to peníze, jaké plní funkce a jak je dělíme?

Za peníze lze považovat jakékoliv aktivum, které slouží jako běžně přijímaný prostředek při placení.

Plní základní tři funkce:

- slouží jako prostředek směny
- fungují jako zúčtovací jednotka
- umožňují uchovávat hodnoty

Peníze dělíme na:

- hotovostní peníze (bankovky, kovové mince, státovky)
- bezhotovostní peníze (vklady v bankách, šeky, směnky)

Jak chráníme bankovky před falšováním?

České bankovky patří k nejméně padělaným a jsou v mezinárodním srovnání velmi bezpečné. Díky výzkumu, vývoji a použití ochranných prvků české bankovky patří ke světové špičce. V roce 2009 se podařilo zadržet nejvíce padělaných či pozměněných bankovek za poslední tři roky. Nejčastěji padělanou bankovkou je tisícikoruna.

Ochranné prvky bankovky:

Obrázek č. 1: Ochranné prvky na tisícikoruně
Zdroj: [24]

1. vodoznak
2. ochranný okénkový proužek
3. ochranná vlákna
4. soutisková značka
5. skrytý obrazec
6. opticky proměnlivá barva
7. iridiscentní pruh
8. mikrotext
9. charakteristický papír (hlubotisk)

1.2 Pojišťovnictví

Klíčová slova: pojišťovny, pojištění, životní pojištění, neživotní pojištění, pojistný trh, Česká pojišťovna, První česká vzájemná pojišťovna, Moravskoslezská vzájemná pojišťovna, Česká asociace pojišťoven, ombudsman

Co znamená pojem pojišťovnictví?

Pojišťovnictví je specifické odvětví ekonomiky, které zabezpečuje finanční eliminaci rizik ovlivňujících činnost lidí. Zahrnuje všechny pojišťovací instituce, které mají oprávnění k podnikání v pojištění v dané ekonomice, ve všech jejich formách.[2]

Pod pojem pojišťovnictví se zahrnují instituce jako jsou pojišťovny, zajišťovny, pojišťovací zprostředkovatelé, asociace pojišťoven, poradenské firmy v oblasti pojišťovnictví, státní dozor nad pojišťovnictvím a instituce zabývající se pojištěním.

Jaké jsou počátky pojištění a pojišťovnictví?

Počátky pojišťovnictví sahají do doby více než 2000 let před naším letopočtem a souvisely především se vzájemným krytím ztrát z rizik (krytí výdajů na pohřby, krytí ztrát při přepravě zboží pomocí karavan a krytí ztrát při ztroskotání lodi a ztrátě nákladu, atd.).

Od konce 17. století na území dnešní České republiky je doložena historie pojišťovnictví, jelikož Jan Kryštof Bořek podal v roce 1699 návrh na zavedení povinného požárního pojištění budov v Čechách, avšak k jeho realizaci nedošlo. V roce 1827 vznikla První česká vzájemná pojišťovna v Praze, která provozovala pojištění požární, námořní a životní. O dva roky později v roce 1829 byla založena Moravskoslezská vzájemná pojišťovna v Brně.

Jaké jsou podmínky k provozovaní pojišťovnictví v České republice?

Podmínky k provozování pojišťovnictví v České republice upravuje zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

Povoleni k vykonávání pojišťovací činnosti nebo ke změně v činnosti a orgánech uděluje na území České republiky Česká národní banka. Toto povolení uděluje ČNB na základě písemné žádosti, o kterém rozhodne nejpozději do šesti měsíců od jeho doručení.

---

[2] DUCHÁČKOVÁ, E. *Pojišťovnictví.* Praha: VŠE, 1997. s. 43

Pojišťovací činnost je oprávněna provozovat pojišťovna založená jako akciová společnost nebo družstvo se skutečným sídlem na území České republiky.

Do jakých odvětví rozdělujeme pojištění a jaké jsou jejich základní druhy?

Pojišťovací činnost se zpravidla realizuje ve dvou hlavních pojistných odvětvích. Především je to životní pojištění a neživotní pojištění.

Životní pojištění zahrnuje:

- pojištění pro případ smrti
- pojištění pro případ dožití
- důchodové pojištění
- věnové pojištění
- smíšené životní pojištění
- univerzální životní pojištění

Neživotní pojištění zahrnuje:

- úrazové pojištění
- zdravotní a nemocenské pojištění
- pojištění majetku (pojištění domácnosti, pojištění budov, havarijní pojištění, povinné ručení, živelní pojištění, vodovodní pojištění, pojištění strojní, pojištění pro případ přerušení provozu, pojištění úvěru, pojištění proti odcizení, pojištění dopravní, pojištění zemědělských rizik, pojištění průmyslových a podnikatelských rizik, atd.)
- odpovědnostní pojištění

Která pojišťovna má největší tržní podíl na pojistném trhu v České republice?

V roce 2009 zůstává Česká pojišťovna nejvýznamnějším subjektem na českém pojistném trhu. Je největší pojišťovnou na pojistném trhu v České republice. V roce 2009 dosáhl její tržní podíl na celkovém předepsaném pojistném 27,2 %. V oblasti životního pojištění ovládala 23 % trhu a v oblasti neživotního pojištění drží Česká pojišťovna tržní podíl 30,2 %.

Jaké instituce dohlíží na ochranu pojištěných (klientů pojišťoven)?

Na ochranu pojištěných (klientů pojišťoven) dohlíží institut ombudsmana a komise na ochranu pojištěných působící prostřednictvím asociace pojišťoven.

Ombudsmana neboli veřejný ochránce práv působí v České republice od roku 2000, byl zřízen zákonem č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, je zcela nezávislý a nestranný státní orgán a je volen na období 6 let Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České Republiky z kandidátů navržených prezidentem a Senátem.

Prvním českým veřejným ochráncem práv byl zvolen dne 18. 12. 2000 JUDr. Otakar Motejl a v roce 2006 jej Poslanecká sněmovna zvolila na dalších šest let. Po jeho náhlé smrti v květnu 2010 se dne 13. 9. 2010 ujal funkce ombudsmana po řádném zvolení JUDr. Pavel Varvařovský.

Česká asociace pojišťoven působí v České republice od roku 1994, je zájmovým sdružením komerčních pojišťoven a sdružuje 33 členů, z nich je 30 řádných členů, 2 jsou členové se zvláštním statutem a 1 člen je přidružený.

2 E-LEARNINGOVÝ TEST

V této části práce si specialista může ověřit své znalosti z bankovnictví a pojišťovnictví, které by měl získat prostudováním kapitoly předešlé. Ke každé otázce jsou přiřazeny čtyři odpovědi (a,b,c,d), z nichž jen jedna je správná. Správné odpovědi jsou uvedeny na konci této kapitoly.

1. Právní vymezení banky je zakotveno:

a) ve vyhlášce č. 21/1992 Sb., o bankách
b) v zákoně č. 21/1992 Sb., o bankách
c) v zákoně č. 6/1993 Sb., o České národní bance
d) ve vyhlášce č. 6/1993 Sb., o České národní bance

2. Podle makro a mikroekonomických funkcí členíme bankovní soustavy:

a) na jednostupňové a dvoustupňové bankovní soustavy
b) na model univerzálního bankovnictví, model odděleného bankovnictví a smíšený model
c) na otevřený a uzavřený model
d) na unitární a pobočkový model

3. Finanční trhy dělíme podle:

a) instrumentů a doby splatnosti
b) způsobu spojení účastníků
c) četnosti umisťování instrumentů na trhu
d) všechny odpovědi jsou správné

4. Mezi finanční trhy nepatří:

a) peněžní trh
b) inflační trh
c) kapitálový trh
d) úvěrový trh

5. Mezi základní tři funkce peněz nepatří:

a) uchovávatel hodnoty
b) prostředek směny
c) prostředek ochrany
d) zúčtovací jednotka

6. Co nepatří mezi důležité ochranné prvky bankovky?

a) ochranný okénkový proužek
b) skrytý obrazec
c) vodoznak
d) čipový zámek

7. Co patří mezi instituce zahrnující pojem pojišťovnictví?

a) pojišťovny a zajišťovny
b) asociace pojišťoven
c) pojišťovací zprostředkovatelé
d) všechny odpovědi jsou správné

8. Do jaké doby sahají počátky pojištění a pojišťovnictví?

a) začátek 18. století
b) konec 19. století
c) kolem roku 2000 před n. l.
d) 2000 let n. l.

9. V kterém roce byla založena První česká vzájemná pojišťovna v Praze?

a) 1827
b) 1877
c) 1957
d) 1997

10. Kdy vznikla Moravskoslezská vzájemná pojišťovna v Brně?

a) 1829
b) 1899
c) 1959

d) 1999

11. Jaký zákon upravuje podmínky k provozování pojišťovnictví v ČR?

a) zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance
b) zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích
c) zákon č. 21/1992 Sb., o bankách
d) zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví

12. Kdo uděluje povolení k vykonávání pojišťovací činnosti nebo ke změně v činnosti a orgánech na území České republiky?

a) Ministerstvo financí
b) Česká národní banka
c) Česká asociace pojišťoven
d) Česká národní pojišťovna

13. Jaké pojištění patří mezi základní druhy životního pojištění?

a) pojištění majetku
b) zdravotní a nemocenské pojištění
c) pojištění pro případ smrti
d) úrazové pojištění

14. Jaké pojištění se uplatňuje v rámci neživotního pojištění?

a) pojištění majetku
b) důchodové pojištění
c) pojištění pro případ dožití
d) pojištění pro případ smrti

15. Která pojišťovna je největší na pojistném trhu v České republice?

a) Komerční pojišťovna, a.s.
b) ING pojišťovna, a.s.
c) Allianz pojišťovna, a.s.
d) Česká pojišťovna a.s.

16. Jaký podíl měla Česká pojišťovna v roce 2009 na celkovém předepsaném pojistném?

a) 17,2 %
b) 27,2 %
c) 37,2 %
d) 47,2 %

17. Které instituce dohlíží na ochranu pojištěných (klientů pojišťoven)?

a) Česká národní banka
b) Ministerstvo financí
c) institut ombudsmana a komise na ochranu pojištěných působící prostřednictvím asociace pojišťoven
d) Česká národní pojišťovna

18. Na jaké volební období je volen veřejný ochránce práv neboli ombudsman?

a) 2 roky
b) 4 roky
c) 6 roků
d) 8 roků

19. Kdo byl zvolen prvním českým veřejným ochráncem práv?

a) JUDr. Otakar Motejl
b) JUDr. Pavel Varvařovský
c) prof. Ing. Václav Klaus, CSc.
d) Mgr. Anna Šabatová

20. Kolik členů má Česká asociace pojišťoven působící v České republice?

a) 44 členů
b) 33 členů
c) 22 členů
d) 11 členů

Správné odpovědi: 1b), 2a), 3d), 4b), 5c), 6d), 7d), 8c), 9a), 10a), 11d), 12b), 13c), 14a), 15d), 16b), 17c), 18c), 19a), 20b)

3 METODIKA VÝUKY

V dnešní době se na vysokých školách ve výuce stále více uplatňuje používání moderních informačních a komunikačních technologií. Také vybavení poslucháren, učeben a knihoven se v posledních letech výrazně zkvalitnilo.

Pro úspěšné studium vysoké školy má velký význam motivace studentů, osobnost vyučujícího, charakter předmětu, možnosti technického vybavení přednáškových místností a v neposlední řadě metodika výuky předmětu. Na metodiku výuky bankovnictví a pojišťovnictví může mít vliv nejen zaměření jednotlivých oborů, ale i místo, kde vysoká škola působí.

3.1 Metodika výuky bankovnictví a pojišťovnictví na Evropském polytechnickém institutu, s.r.o.

Bankovnictví a pojišťovnictví se vyučuje na Evropském polytechnický institutu, s.r.o. (EPI) v zimním semestru prvního ročníku jako povinny předmět. Je součástí studijního oboru Finance a daně a oboru Management a marketing zahraničního obchodu ve všech formách studia (denní, kombinovaná a kombinovaná forma studia z „VOŠ na Bc“). Předmět je zakončený zkouškou a po jeho zakončení student získá do svého elektronického indexu tři kredity.

Cíl předmětu

Cílem předmětu je umožnit studentům získat základní vzdělání z oblasti bankovnictví a pojišťovnictví, jež se stává nezbytnou součástí nejen podnikání, ale i života každého jednotlivce. V části bankovnictví je cílem analýza bankovního systému a struktury bankovní soustavy, osvojení základních souvislostí vztahů centrálního a obchodního bankovnictví, funkcí a základů bankovních obchodů a seznámení s mezinárodním bankovnictvím. V části pojišťovnictví je hlavním cílem seznámit studenty se základní problematikou pojišťovnictví a věnovat pozornost pojišťovacím obchodům a jejich bankovními produktům.

Povinná literatura:

HLAČINA, T. *Bankovnictví - učební texty.* Kunovice: EPI, 2004.

Osnova přednášek a cvičení:

1. Úvod do předmětu, úkoly, systém výuky, semestrální práce, metoda výuky, literatura, podpora jazyka anglického
2. Bankovní soustava
3. Centrální bankovnictví
4. Obchodní banky
5. Pasivní operace bank
6. Aktivní operace bank
7. Bilančně neutrální obchody
8. Základy investičního bankovnictví
9. Platební styk
10. Devizové operace
11. Pojišťovnictví
12. Ukončení předmětu

Návaznost jiných předmětů:

Předmět bankovnictví a pojišťovnictví navazuje na účetnictví (např. v rozvaze, platebním styku, ve výkazu zisků a ztrát), na makroekonomii (např. analýza centrálního bankovnictví a peněžního oběhu) a mikroekonomii (např. analýza nákladů a výnosů obchodních bank).

Metody hodnocení:

Aby student mohl být připuštěn ke zkoušce, musí mít aktivní účast na cvičeních a musí vypracovat semestrální práci v rozsahu do 10 str., která je zadávána studentům individuálně a kterou si ukládají do svých adresářů v informačním systému školy.

Během výuky bankovnictví a pojišťovnictví musí student zvládnout samodiagnostický test, který se skládá z 50 otázek. Tento test musí složit během 45 minut minimálně s 50 % úspěšností. Samodiagnostický test mohou studenti skládat ze svých domovů nebo z jakéhokoliv místa, kde je možný přístup na Internet.

Ukázka e-learningového samodiagnostického testu

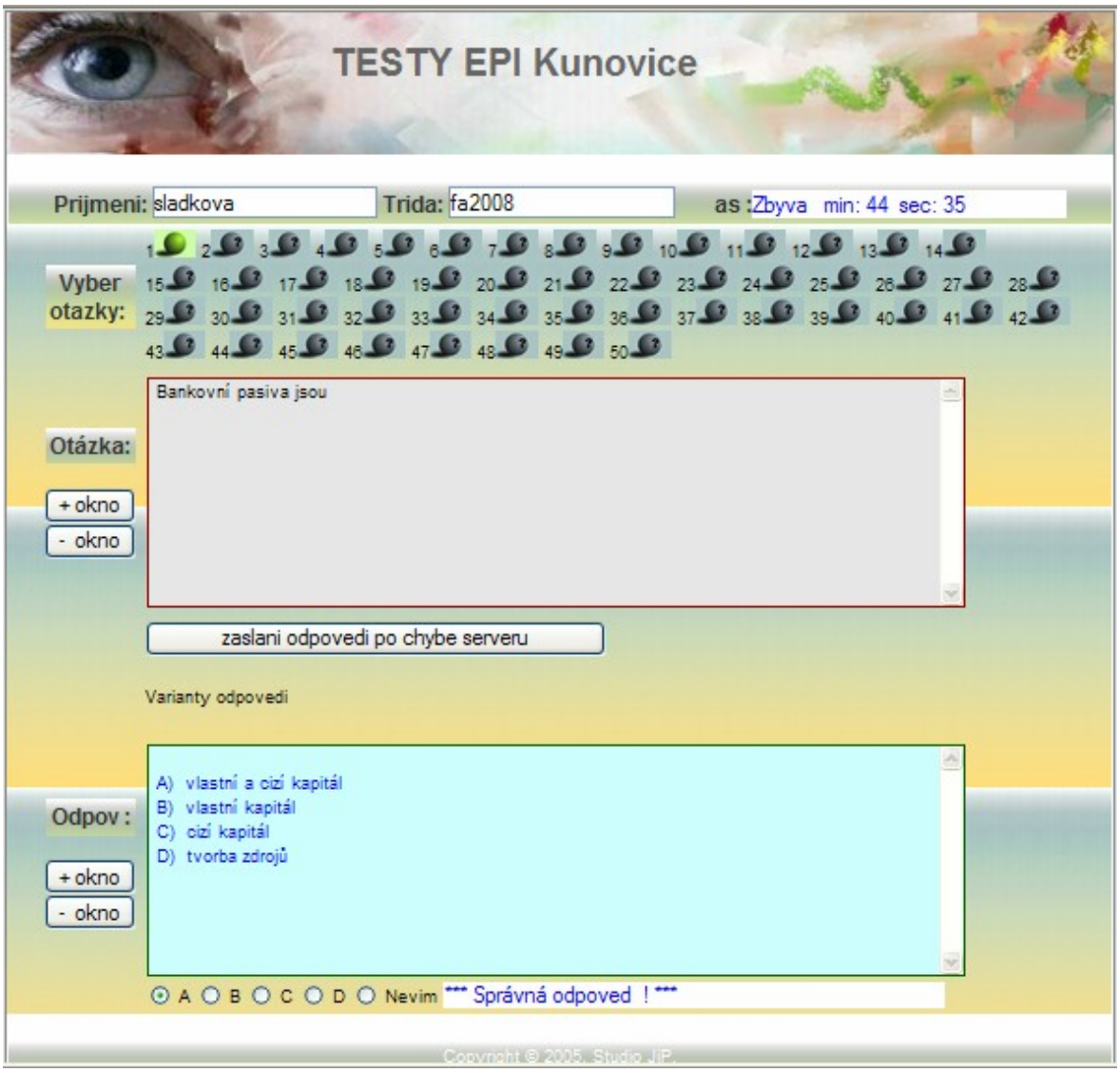

Obrázek č. 2: E-learningový diagnostický test

Zdroj: [25]

Po ukončení předmětu musí student složit ostrý semestrální elektronický test, který už obsahuje 70 otázek. Musí jej splnit v daném čase minimálně s 50 % úspěšností. Semestrální test se skládá pouze na učebnách výpočetní techniky pod bedlivým dozorem pedagogů Evropského polytechnického institutu, s.r.o.

Hodnocení zkoušky je 50 % za semestrální práci a 50 % za semestrální elektronický test. Zápočet je vydán na základě splnění diagnostického testu a semestrální práce a zkouška na základě splnění semestrálního elektronického testu.

Abecední hodnotící stupnice				
Číselné hodnocení	**Abecední hodnocení**	**Slovní hodnocení**	**Anglický ekvivalent hodnocení**	**Procentuální rozpětí**
1	**A**	**excelentní**	**upper - excellent**	**90 – 100 %**
2	**B**	**výborný**	**lower - excellent**	**80 – 89 %**
2	**C**	**velmi dobrý**	**very good**	**70 – 79 %**
3	**D**	**dobrý**	**good**	**60 – 69 %**
3	**E**	**dostatečný**	**sufficient**	**50 – 59 %**
4	**F**	**nevyhovující**	**fail**	**Pod 50 %**

Tabulka č. 2: Abecední hodnotící stupnice

Zdroj: [25]

Získané znalosti a dovednosti:

Předmět bankovnictví a pojišťovnictví vede studenty k samostatné práci a učí je schopnostem týmového řešení problémů. Mnohé otázky studenti konfrontují s praxí u zvolených organizací. Poznatky v rámci tohoto předmětu jsou propojeny v jednotlivých částech do praxe. Po absolvování tohoto předmětu jsou studenti schopni vyhodnocovat a řešit praktické příklady bankovních a pojišťovacích produktů a rozhodovat se pro odpovídající variantu. Studenti mohou své získané znalosti a dovednosti uplatnit při jednání s bankami, pojišťovnami a jejich klienty.

4 ZAČLENĚNÍ ANGLICKÉHO JAZYKA

Tato kapitola je zaměřena na základní ekonomické pojmy a fráze v jazyce anglickém.

Account	účet	
Accounts payable	pohledávky cizí	money which a company owes to vendors for products and services purchased on credit
Accounts receivable	pohledávky vlastní	money which is owed to a company by a customer for products and services provided on credit
Advances	půjčky	money provided by a bank to companies and to private persons in the form of loans and overdrafts
Bank	banka	
Bank products	bankovní produkty	
Banking	bankovnictví	
Bill of exchange	směnka	a signed document, such as a cheque, that orders a person or an organization, such as a bank, to pay a fixed sum of money on demand or on a certain date to the person specified
Borrow	půjčit (si)	
Bullion	zlaté/stříbrné cihly/pruty	gold or silver in the form of bars not coins
Business, trade	obchod	
Capital	kapitál	human-made resources (buildings, machinery and equipment) used to produce goods and services
Cash	hotovost	money in the form of coins and notes
Central bank	centrální banka	a state-owned bank which controls the amount of money available and the general banking system in a country, and influences interest rates
Certificate of deposit	vkladový certifikát	a transferable document issued by a bank as evidence that a large sum of money has been lent to the bank for a fixed period of time

Clearing system	systém zúčtování bezhotovostní platebního styku	a process by which cheques and other payments are passed through the banking system until the transactions are completed
Commercial bank	komerční banka	a financial intermediary with a government licence to make loans and issue deposits
Commission	provize	a payment to someone for providing a service or a good, usually a percentage of the total value of the deal
Contract, Treaty	Smlouva	a binding agreement between two or more parties
Credit	úvěr	an arrangement where goods and services can be received now and paid for later, within an agreed period
Credit card	úvěrová (kreditní) karta	a plastic card which is used instead of money to pay for goods and services. The cost is charged to one's account and paid later
Currency	měna	the money of a particular country
Current account	běžný účet	a bank account which usually earns little or no interest and from which money can be taken out at any time by cheque
Debit card	debetní platební karta	a plastic card which is used instead of money or a cheque to pay for goods and services. The cost is taken directly from the user's bank account
Deposit account	termínovaný účet, vklad	money invested in a bank account that pays interest and for which the bank needs a notice in advance if the money is to by taken out
Discount rate	diskontní sazba	the rate of interest charged by a central bank to commercial banks that borrow from it
Excess reserves	přebytečné rezervy	reserves held by banks in excess of the amounts required by law that are available to lend
Fixed exchange rate	pevný měnový kurz	exchange rate fixed at a predetermined level

Floating exchange rate	pohyblivý měnový kurz	a flexible exchange rate fluctuating according to market forces without any government interventions
Foreign currency account	účet v cizí měně, valutový, devizový	a bank account kept in a foreign currency
Foreign exchange reserves	devizové rezervy	
Guarantee	záruka	
Check	šek	a special printed form filled in and signed by a person (the drawer) asking a bank (the drawee) to pay a sum of money to someone (the payee)
Instalment	splátka	one of a series of payments, usually as a means of buying goods
Insurance	pojištění	
Insurance company	pojišťovna	a financial institution that provides insurance
Interest	úrok	an amount charged for money borrowed
Interest rate	úroková míra	the cost of borrowing money expressed as a percentage of the capital borrowed
Investment bank	investiční banka	a bank that provides finance for companies, especially by buying stocks and securities and selling them in smaller units to the public
Lend	půjčit (někomu)	
Long-term credit	dlouhodobý úvěr	
Maturity date	datum splatnost	the date on which a debt becomes due for payment
Monetary policy	měnová politika	the control, by the government, of a country's currency and its system for lending and borrowing money, especially through the supply of money
Money transfers	peněžní převody	
Mortgage bank	hypotéční banka	
Mortgage	hypotéka	an agreement to borrow money, especially so as to buy a house, and pay interest on it to the lender over a period of years

Open-market operations	operace na otevřeném (volném) trhu	a method used by central banks to control the level of interest rates by influencing conditions in the money market by buying and selling bonds and securities in the open market, thus reducing or increasing the funds available in the market
Overdraft	přečerpání účtu, debetní saldo	a loan made by a bank to a customer so s/he may withdraw more money than is actually in the bank account
Passbook	vkladní knížka	a book that lists all payments into and withdrawals from a savings bank account
Payment card	platební karta	
Pension fund	penzijní fond	money collected from employers and employees, or by the State, and invested to provide future pensions
Personal loan	osobní půjčka	
Remittance	převod, poslání, odeslaná peněžní částka, platba	the act of sending or transferring money, the amount sent
Required reserves	povinné minimální rezervy	the amount of reserves that banks are required by law to keep, as a fraction of demand deposits
Reserves	rezerva	assets kept by a bank to be able to provide cash in exchange for deposit balances when needed
Savings	úspory	a part of disposable income that is not spent on current consumption
Savings bank	spořitelna	a financial institution that specializes in providing services such as savings accounts as opposed to general banking services
Security	cenný papír	an investment or item of financial value, especially a stock, share or debenture, that can be bought and sold on a stock exchange
Share	akcie	one of a number of equal portions in the nominal capital of a company entitling the owner to a proportion of distributed profits
Short-term credit	krátkodobý úvěr	

Slump	krize	a period of sudden decline in economic activity, accompanied by a fall in prices
Standing order	trvalý platební příkaz	a customer's instruction to a bank to pay a certain amount to another person or organization at regular intervals
Statement of account	výpis z účtu	
System of payment	platební styk	a system used to make financial transactions
Vault	trezor, sejf	a place where valuable things are stored

Tabulka č. 3: Základní ekonomické pojmy a fráze v anglickém jazyce

Zdroj: [11], [12], [13], [14], [16]

5 BENCHMARKING

Tato kapitola je věnována benchmarkingu výuky bankovnictví a pojišťovnictví ve světě. Benchmarking je pro školy velmi důležitý, jelikož můžou porovnávat a analyzovat výuky daného předmětu na několika vysokých školách. Díky novým poznatkům mohou svou výuku neustále zlepšovat.

Vybrala jsem dvě zahraniční vysoké školy, každou z jiného světadílu, a na jednotlivých příkladech jsem se snažila ukázat, jakým způsobem vyučují předmět z oboru bankovnictví a pojišťovnictví. Zaměřila jsem se na cíle předmětu, osnovu předmětu a na předpokládané získané znalosti a dovednosti po absolvování předmětu.

Obě dvě školy sice mají podobný studijní program, avšak předmět, který vyučují, se liší. Každá škola si stanovila trochu jiné cíle, mají odlišnou osnovu a i předpokládané získané znalosti a dovednosti na konci předmětu má každá škola rozdílné.

5.1 Afrika

University of Johannesburg – JAR

Adresa:
University of Johannesburg
PO Box 524
2006 Auckland Park
South Africa

Rektor:
Ms Wendy Luhabe

Počet studentů:
Na univerzitě studuje přes 40 000 studentů.

Fakulta kde se vyučuje Bankovnictví a pojišťovnictví:
Faculty of Economic and Financial Sciences
Fakulta ekonomie a finančních věd

Studijní program:

BANKOVNICTVÍ – Diplom (3 roky)

Předměty:

BANKOVNICTVÍ I – modul A

Úvod do bankovnictví, ekonomické a finanční systémy

Cíle předmětu: Cílem tohoto modulu je seznámit studenty se základními principy, pojmy, definicemi a terminologiemi souvisejícími s finančním zprostředkováním v bankovnictví. V konkrétních případech sledovat historický vývoj bankovnictví a jeho význam a role v moderní, dynamické ekonomice, kde finanční nástroje jsou obchodovány na různých finančních trzích. Poskytnout přehled o ekonomickém systému, finančním systému a vybraných finančních institucí. Ve finančním systému, zvážit úlohu a vliv vybraných finančních institucí a jejich vliv na ekonomickou aktivitu.

Po ukončení tohoto modulu by měl být student schopen:

- chápat význam peněz, finančních institucí, finančních nástrojů a finančních trhů v moderní dynamické ekonomice.
- vědět, jak peníze a banky vznikly a jejich význam
- vysvětlit roli finančních nástrojů v ekonomice
- pochopit roli a funkci vybraných finančních zprostředkovatelů a jejich dopad na makroekonomické aktivity

BANKOVNICTVÍ I – modul B

Banky: jejich zaměstnanci, zákazníci a produkty

BANKOVNICTVÍ II – modul A

Úvod do SA finančního systému a finančních zprostředkovatelů

BANKOVNICTVÍ II – modul B

Finanční trhy

BANKOVNICTVÍ III – modul A

Péče o zákazníky: bankovnictví

BANKOVNICTVÍ III – modul B

Analýza rizik v bankovnictví

BANKOVNICTVÍ IV

Úvod do studia zákaznického servisu

5.2 Evropa

University of London - England

Adresa:

University of London

Senate House

Malet Street

London

WC1E 7HU

Rektor:

Její královská výsost Princezna Anna

Prorektor:

Profesor Geoffrey Crossick

Počet studentů:

Na univerzitě studuje přes 45 500 studentů.

Fakulta kde se vyučuje Bankovnictví a pojišťovnictví:

The London School of Economics and Political Science (LSE)

Londýnská škola ekonomických a politických věd

Studijní programy:

BANKOVNICTVÍ A FINANCE – Bakalářský studijní program

BANKOVNICTVÍ – MBA a postgraduální diplom

BANKOVNICTVÍ – Diplom pro absolventy

Předmět:

PRINCIPY BANKOVNICTVÍ A FINANCÍ

Cíle předmětu:

Specifické cíle tohoto předmětu jsou:

- Poskytovat institucionální rysy finančních systémů.

- Identifikovat klíčové otázky a problémy vznikající v oblasti bankovnictví a financí.
- Představit klíčové ekonomické potřebné pojmy a tyto klíčové otázky a problémy analyzovat.
- Ilustrovat, jak lze tyto ekonomické principy aplikovat na řešení zjištěných klíčových problémů.
- Ukázat, jak jsou institucionální rysy zaměřeny na řešení zjištěných klíčových problémů.

Získané dovednosti, znalosti:

Na konci kurzu a po jeho ukončení by studenti měli:

- Diskutovat, proč finanční systémy existují, a jak jsou strukturovány.
- Vysvětlit, proč se liší relativní význam finančních zprostředkovatelů a finančních trhů po celém světě, a jak se liší systémy podle bank od systémů podle trhů
- Pochopit, proč existují finančních zprostředkovatelé, a diskutovat o roli transakčních nákladů a asymetrie teorie při poskytování informace ekonomického zdůvodnění.
- Vysvětlit, proč banky potřebují regulaci a objasnit klíčové důvody pro a proti regulaci bankovních systémů.
- Projednat hlavní druhy rizik, jimž čelí banky, a použít hlavní techniky, které banky investují do zvládání svých rizik.
- Vysvětlit pojem hodnoty nemovitého majetku a finanční aktiva a použít základní kapitálové rozpočtové techniky (čistá současná hodnota a vnitřní výnosové procento).
- Vysvětlit pojem hodnota finančních aktiv (dluhopisy a cenné papíry)
- Diskutovat o tom, zda ceny akcií odrážejí všechny dostupné informace a vyhodnotit empirické důkazy o informační efektivnosti finančních trhů

Osnova:

Část 1: Finanční systémy

1. Úvod do finančních systémů
2. Porovnávací finanční systémy

Část 2: Finanční zprostředkovatelé

3. Role finančního zprostředkování
4. Regulace bank

5. Řízení rizik v bankovnictví

Část 3: Zásady financování

6. Finanční cenné papíry: riziko a výnos
7. Kapitálový rozpočet
8. Finanční trhy

6 LITERATURA ČESKÁ A ZAHRANIČNÍ

V závěrečné kapitole jsem se zaměřila na nejčastěji používanou literaturu, která se využívá při studiu bankovnictví a pojišťovnictví na český vysokých školách. Z tohoto důvodu jsem hledala na internetu vysoké školy, které vyučují a mají na svých internetových stránkách předmět bankovnictví a pojišťovnictví. Vybrala jsem osm nejznámějších vysokých škol, z toho je sedm veřejných a jedna je soukromá, a pečlivě jsem prostudovala informace o daném předmětu, které mají uvedeny na svých internetových stránkách školy.

Vybrané vysoké školy:

- EPI - Evropský polytechnický institut, s.r.o. v Kunovicích
    - Katedra financí a daní
- MU - Masarykova univerzita v Brně
    - *Ekonomicko-správní fakulta*
        - Katedra financí
- SU - Slezská univerzita v Opavě
    - Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
- UP - Univerzita Palackého v Olomouci
    - *Filozofická fakulta*
        - Katedra aplikované ekonomie
- UPA - Univerzita Pardubice
    - *Fakulta ekonomicko-správní*
        - Ústav ekonomie
- VŠB-TUO - Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
    - *Ekonomická fakulta*
        - Katedra financí
- VŠE - Vysoká škola ekonomická v Praze
    - *Fakulta financí a účetnictví*
        - Katedra bankovnictví a pojišťovnictví
- VŠTE - Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích
    - Katedra ekonomiky a managementu

6.1 Literatura česká

Každá vysoká škola používá k výuce bankovnictví a pojišťovnictví v podstatě podobnou odbornou literaturu, která je většinou doplněna o skripta nebo učební texty vedoucího katedry, garanta či vyučujícího předmětu. Tato skripta jsou pro studenta důležitou studijní pomůckou, jelikož většinou obsahují kompletní osnovu daného předmětu a vyučujícím požadovanou teorii nezbytnou ke složení zápočtu nebo zkoušky.

Proto například Evropský polytechnický institut, s.r.o. má uvedené, v předmětu bankovnictví a pojišťovnictví jako povinnou literaturu, učební texty Bankovnictví, které napsal vedoucí Katedry finance a daně Ing. Tibor Hlačina.

Jelikož většina vysokých škol, až na dvě výjimky, vyučuje předmět bankovnictví a předmět pojišťovnictví zvlášť, rozdělila jsem českou literaturu na dvě části: na část bankovnictví a na část pojišťovnictví.

Bankovnictví

Mezi nejčastěji uváděnou českou literaturu k výuce bankovnictví patří:

- Peněžní ekonomie a bankovnictví
  Zbyněk Revenda, Martin Mandel, Jan Kodéry, Petr Musílek, Petr Dvořák, Jaroslav Brada
  Literaturu uvádí vysoké školy: EPI, MU, UPA, VŠE

- Bankovnictví pro bankéře a klienty
  Petr Dvořák
  Literaturu uvádí vysoké školy: MU, UPA, VŠE

- Bankovnictví
  Stanislav Polouček a kol.
  Literaturu uvádí vysoké školy: SU, UPA, VŠTE

- Finanční matematika pro každého
  Jarmila Radová, Petr Dvořák, Jiří Málek
  Literaturu uvádí vysoké školy: EPI, UP, VŠE

- Platební karty

  Pavel Juřík

  Literaturu uvádí vysoké školy: EPI, UP, VŠE

- Centrální bankovnictví

  Zbyněk Revenda

  Literaturu uvádí vysoké školy: MU, UP

- Management bank a bankovních obchodů

  Vojtěch Polidar

  Literaturu uvádí vysoké školy: UP, VŠTE

- Komerční bankovnictví v České republice

  Stanislava Půlpánová

  Literaturu uvádí vysoké školy: VŠB-TUO, VŠE

- Finanční trhy

  Josef Jílek

  Literaturu uvádí vysoké školy: UPA, VŠB-TUO

Pojišťovnictví

Mezi nejčastěji uváděnou českou literaturu k výuce pojišťovnictví patří:

- Principy pojištění a pojišťovnictví

  Eva Ducháčková

  Literaturu uvádí vysoké školy: MU, SU, UPA, VŠB-TUO, VŠE

- Kapitoly z pojistné teorie

  Jaroslav Daňhel

  Literaturu uvádí vysoké školy: SU, UPA, VŠB-TUO, VŠE, VŠTE

- Pojistný trh

  Viktória Čejková

  Literaturu uvádí vysoké školy: EPI, SU, UPA,VŠB-TUO, VŠE

- Pojišťovnictví

  Eva Ducháčková

Literaturu uvádí vysoké školy: SU, VŠB-TUO, VŠTE

- Sociální a soukromé pojištění
  Jaroslav Vostatek
  Literaturu uvádí vysoké školy: MU, SU, VŠE

Specializovaná literatura

Vysoké školy dále studentům doporučují, aby se v rámci prohloubení svých znalostí při studiu bankovnictví a pojišťovnictví, podrobněji seznámili s obsahem souvisejících zákonů, předpisů a vyhlášek.

Aktuální platnou legislativu obsahují například "ÚZ - Úplná znění předpisů", kde jsou k dispozici úplná znění novelizovaných předpisů s vyznačenými změnami.

ÚZ č.687 - Bankovnictví, Platební styk, Finanční arbitr, Praní špinavých peněz - úplná znění předpisů

Obsahuje například:

- ZÁKON č. 21/1992 Sb., o bankách
- VYHLÁŠKA č. 164/2002 Sb., o podmínkách přístupu k informacím v informační databázi České národní banky - Centrální registr úvěrů
- VYHLÁŠKA č. 62/2004 Sb., kterou se stanoví způsob provádění platebního styku mezi bankami, zúčtování na účtech u bank a technické postupy bank při opravném zúčtování
- ZÁKON č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- VYHLÁŠKA č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry
- VYHLÁŠKA č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince
- ZÁKON č. 6/1993 Sb., o České národní bance
- VYHLÁŠKA č. 307/2004 Sb., o předkládání informací a podkladů České národní bance osobami, které náleží do sektoru finančních institucí

- VYHLÁŠKA č. 553/2006 Sb., o podmínkách, za kterých lze reprodukovat bankovky, mince, šeky, cenné papíry a platební karty a vyrábět předměty, které je úpravou napodobují

ÚZ č.781 – Pojišťovnictví - úplná znění předpisů

Obsahuje například:

- ZÁKON č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví
- VYHLÁŠKA č. 433/2009 Sb., o způsobu předkládání, formě a náležitostech výkazů pojišťovny a zajišťovny
- VYHLÁŠKA č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví
- ZÁKON č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě)
- ZÁKON č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí)
- VYHLÁŠKA č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí

Další zákony:

- ZÁKON č. 190/2004 Sb., o dluhopisech
- ZÁKON č. 591/1992 Sb., o cenných papírech
- ZÁKON č. 214/1992 Sb., o burze cenných papírů
- ZÁKON č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech

6.2 Literatura zahraniční

Všechny vysoké školy, které jsem tady již uvedla, používají k výuce bankovnictví a pojišťovnictví rozdílnou odbornou zahraniční literaturu. Tudíž nelze říci, která zahraniční literatura je nejčastěji využívána při studiu tohoto předmětu. Některé vysoké školy nemají uvedenou žádnou zahraniční literaturu.

EPI - Evropský polytechnický institut, s.r.o. v Kunovicích

- Introduction to banking
  Barbara Casu, Claudia Giradone, Philip Molyneux

MU - Masarykova univerzita v Brně

- The economics of money, banking and financial markets
  Frederic Stanley Mishkin

- The Chartered Insurance Institute
  David Bland

SU - Slezská univerzita v Opavě

- Bank Management & Financial Services
  Peter S. Rose, Sylvia C. Hudgins

- Handbook of Central Banking and Financial Authorities in Europe
  Donato Masciandaro

- Commercial Bank Financial Management
  Joseph F. Sinkey

- Studies in Financial Institutions: Commercial Banks
  Christopher M. James, Clifford W. Smith

- Banking Regulation and Supervision
  Maximilian J.B. Hall

- Economics and the Banks' Role in the Economy
  Geoffrey Lipscombe

- Management in Banking
  Helen V. Coult

- The elements of banking
  Frank Ernest Perry

VŠE - Vysoká škola ekonomická v Praze

- Management of banking
  Timothy W. Koch, Scott MacDonald

- Risk Management in Banking
  Joël Bessis

- Investment Banking
  Robert Lawrence Kuhn

- Elements of Banking
  David Palfreman, Phillip Ford

ZÁVĚR

Oblast bankovnictví a pojišťovnictví je u nás i ve světě předmětem nepřetržitého vývoje. Na odborném českém knižním trhu existuje stále bohatší výběr titulů zabývajících se touto tematikou.

Tato bakalářská práce si neklade za cíl nahradit všechny přednášky z daného studijního předmětu a příslušnou odbornou literaturu. Naopak, účelem mé bakalářské práce je zprostředkovat základní seznámení s problematikou bankovnictví a pojišťovnictví. Cílem mé bakalářské práce je vypracovat kvalitní studijní materiál pro rozvoj znalostí a dovedností specialistů v oblasti bankovnictví a pojišťovnictví.

První teoretická část je zaměřena na převod elektronického studijního textu do otázek a odpovědí tak, aby se student po prostudování této kapitoly plně seznámil se základní teorií oboru. Nejde zde o detailní teoretický výklad, který by vedl k popisnosti daného tématu. Neúnosně by zatížil rozsah kapitoly a nesplnil by potřebný účel práce. Snažila jsem se zde specialistům co nejvíce přiblížit podstatu bankovnictví a pojišťovnictví a vysvětlit základní problematiku pomocí otázek a odpovědí.

V následující kapitole jsem vytvořila e-learningový test, jenž slouží specialistovi k ověření svých získaných znalostí z předchozí kapitoly. Test obsahuje otázky týkající se teoretické části a ke každé otázce jsou připojeny čtyři odpovědi (a,b,c,d), z nichž jen jedna je správná. Student si zde může ověřit, zda dané učivo zvládnul, či nikoliv a zda došlo k správnému pochopení dané problematiky. Získané znalosti může uplatnit při jednání s bankami, pojišťovnami a také s jejími klienty.

V třetí kapitole jsem se zaměřila na metodiku výuky a harmonogram výuky předmětu Bankovnictví a pojišťovnictví, který je využívaný v rámci vzdělání studentů Evropského polytechnického institutu, s.r.o.

Další důležitou částí bakalářské práce je začlenění výuky odborného jazyka anglického do jednotlivých forem studia. V této čtvrté kapitole je zpracována tabulka, která obsahuje základní anglické pojmy z oboru bankovnictví a pojišťovnictví. Vybrané pojmy jsou

přeloženy do jazyka českého a následně v jazyce anglickém vysvětleny pomocí frází. Faktem je, že anglická terminologie některých produktů a služeb zmezinárodněla a je v ekonomické praxi zcela běžná. Tudíž prostudování této kapitoly může specialistům pomoci na služebních cestách, při obchodních jednáních, v kancelářích a dílnách, nebo při studiu anglického jazyka a odborné literatury.

V předposlední kapitole jsem se věnovala benchmarkingu výuky bankovnictví a pojišťovnictví ve světě. V této části jsem se snažila ukázat na jednotlivých příkladech, jakým způsobem vybrané zahraniční vysoké školy vyučují předmět v oboru bankovnictví a pojišťovnictví. Vysoké školy mohou získané poznatky porovnávat a analyzovat a poté se jimi mohou nechat inspirovat a svou výuku neustále zlepšovat.

Omezený rozsah práce si vynutil odpovídající stručnost. Z tohoto důvodu není možné postihnout celou problematiku bankovnictví a pojišťovnictví, což ani nebylo cílem mé práce. Specialista, který má o danou problematiku hlubší zájem, nalezne v závěrečné kapitole stručný přehled nejčastěji používané odborné literatury na vysokých školách. Jeho smyslem je nabídnout českou i zahraniční literaturu, z níž je možné, v případě zájmu, čerpat další poznatky k problematice bankovnictví a pojišťovnictví.

Tato bakalářská práce nemá v úmyslu konkurovat existujícím odborným publikacím na českém trhu, přesto se domnívám, že může usnadnit studium bankovnictví a pojišťovnictví a to nejen studentům, ale i širší zainteresované veřejnosti. Věřím, že má bakalářská práce přispěje k podpoře zájmu o bankovnictví a pojišťovnictví.

ABSTRAKT

SLÁDKOVÁ, J. *Portál pro výuku znalostí a dovedností z oblasti bankovnictví a pojišťovnictví*. Kunovice 2010. Bakalářská práce. Evropský polytechnický institut, s.r.o.

Vedoucí práce: Ing. Tibor Hlačina

Klíčová slova: bankovnictví, pojišťovnictví, bankovní soustava, centrální bankovnictví, obchodní banky, pasivní a aktivní operace bank, platební styk, investiční bankovnictví, devizové operace

Cílem mé bakalářské práce bylo vypracovat kvalitní studijní materiál pro rozvoj znalostí a dovedností specialistů v oblasti bankovnictví a pojišťovnictví.

V teoretické části jsem se zaměřila na převod elektronického studijního textu do otázek a odpovědí tak, aby se specialista v průběhu práce plně seznámil se základní teorií oboru. Mou snahou bylo co nejvíce přiblížit podstatu bankovnictví a pojišťovnictví a srozumitelně vysvětlit základní pojmy v dané oblasti pomocí otázek a odpovědí.

V praktické části jsem sestavila e-learningový test, který slouží k ověření a procvičení získaných znalostí z teoretické části. Nedílnou součástí práce je metodika výuky, začlenění výuky odborného jazyka anglického do jednotlivých forem studia, benchmarking výuky bankovnictví a pojišťovnictví ve světě a nejčastěji používaná česká a zahraniční odborná literatura, která se využívá při studiu dané problematiky na vysokých školách.

V dnešní době bankovnictví a pojišťovnictví sehrává důležitou úlohu jak v podnikatelské sféře, tak i v životě jednotlivých občanů a domácností. Z tohoto důvodu by měl disponovat alespoň se základními vědomostmi z této oblasti každý, kdo v bankovní a pojišťovací oblasti pracuje nebo s ní přichází do styku. K tomu by měla dopomoci právě tato bakalářská práce.

ABSTRACT

SLÁDKOVÁ, J. *Portal for teaching knowledge and skills in banking and insurance*. Kunovice 2010. Bachelor thesis. European Polytechnic Institute, Ltd.

Supervisor: Ing. Tibor Hlačina

Key words: banking, insurance, banking system, central banking, commercial banks, passive and active bank operations, payment system, investment banking, foreign exchange operations

The aim of my bachelor thesis was to elaborate a valuable study material for the development of knowledge and skills of specialists in the field of banking and insurance.

In the theoretical part I focussed on the transfer of electronic study text into questions and answers in such way that while reading the thesis the specialist gets fully acquainted with the basic theory of the branch. I tried to interpret the fundamental of banking and insurance in full detail and to explain the basic terms in the particular field in comprehensible way with the help of questions and answers.

In the practical part I created an e-learning test that serves to verify and exercise gained knowledge in the theoretical part. Methodology of teaching, incorporation of teaching of special English language into the particular forms of studies, benchmarking of teaching banking and insurance in the world and most frequently used Czech and foreign professional literature that is used with the studies of particular issues at universities are an integral part of the thesis.

At present, banking and insurance play an important role in a business enterprise as well as in the life of individual citizens and households. On this account every person working or being involved in banking and insurance sphere should have at least basic knowledge of this field. This bachelor thesis should help to achieve it.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] HLAČINA, T. *Bankovnictví - učební texty.* Kunovice: EPI, 2004. 158 s. ISBN 80-7314-038-1

[2] REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P., BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovnictví.* Praha: Management Press, 2002. 634 s. ISBN 80-7261-031-7

[3] REVENDA, Z. *Centrální bankovnictví.* Praha: Management Press, 2001. 782 s. ISBN 80-7261-051-1

[4] DVOŘÁK, P. *Bankovnictví.* Praha: VŠE, 1997. 260 s. ISBN 80-7079-584-0

[5] KOŠTĚKOVÁ, V. *Peníze, finanční trhy a banky.* Praha: VŠH, 2002. 132 s. ISBN 80-86578-07-0

[6] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. *Bankovnictví I.* Praha: Grada, 1999. 264 s. ISBN 80-7169-859-8

[7] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. *Bankovnictví II.* Praha: Grada, 1998. 304 s. ISBN 80-7169-663-3

[8] POSPÍŠIL, R. *Finance a bankovnictví.* Olomouc: UP, 2007. 139 s. ISBN 978-80-244-1712-7

[9] PRICE WATERHOUSE. *Základy bankovnictví.* Praha: Management Press, 1996. 195 s. ISBN 80-85943-02-6

[10] POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů.* Praha: Ekopress, 1995. 423 s. ISBN 901-991-0-0

[11] STRAKOVÁ, M. *Handy slovník ekonomický anglicko-český a česko-anglický.* Plzeň: Fraus, 2000. 520 s. ISBN 80-7238-073-7

[12] KAFTAN, M., HORÁKOVÁ, L. *English in economics.* Praha: Karolinum, 2004. 277 s. ISBN 80-246-0487-6

[13] ČÁPKOVÁ, V. *English for economists.* Praha: Ekopress, 2003. 570 s. ISBN 80-86119-52-1

[14] CASU, B., GIRADONE, C., MOLYNEUX, P. *Introduction to banking.* England: Pearson Education Limited: 2006. 559 s. ISBN 978-0-273-69302-4

[15] HUERTA DE SOTO, J. *Peníze, banky a* hospodářské krize. Praha: ASPI, 2009. 868 s. ISBN 978-80-7357-411-6

[16] HOWELLS, P., BAIN, K. *The Economics of Money, Banking and Finance. A European Text*. England: Pearson Education Limited: 2008. 609 s. ISBN 978-0-273-71039-4

[17] FOSTER, J., MAGDOFF, F. *Great financial Crisis - Causes and Consequences.* New York: Monthly Review Press, 2009. 160 s. ISBN 978-1-58367-184-9

[18] DUCHÁČKOVÁ, E. *Pojišťovnictví.* Praha: VŠE, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-092-X

[19] DAŇHEL, J. *Kapitoly z pojistné teorie.* Praha: Oeconomica, 2002. 140 s. ISBN 80-245-0306-9

[20] ČEJKOVÁ, V., ŘEZÁČ, F., ŠEDOVÁ, J. *Pojišťovnictví - praktikum.* Brno: MU, 1996. 206 s. ISBN 80-210-1448-2

[21] MARVAN, M., CHALOUPECKÝ, J. *Kapitoly z historie českého pojišťovnictví.* Praha: Pulso, 1997. 130 s. ISBN 80-901685-3-1

[22] *ÚZ č.781 – Pojišťovnictví - úplná znění předpisů.* Ostrava: Sagit, 2010. 224 s. ISBN: 978-80-7208-799-0

[23] *ÚZ č.687 - Bankovnictví, Platební styk, Finanční arbitr, Praní špinavých peněz - úplná znění předpisů.* Ostrava: Sagit, 2008. 352 s. ISBN: 978-80-7208-700-6

[24] ČNB: *Ochranné prvky 1000 Kč* [online]. 2003-2010 [cit. 2010-22-01]. Dostupné na www: <http://www.cnb.cz/cs/platidla/ochranne_prvky/ochranne_prvky_1000.html>

[25] EPI, s.r.o.: *Školní informační systém EPI* [online]. 2009 [cit. 2010-28-01]. Dostupné na www: <http://sis.edukomplex.cz/>

[26] Obchodní centrum pro finanční poradce: *Pojistky* [online]. 2011 [cit. 2011-21-03]. Dostupné na www: <http://www.hypotecnihistorie.cz/cz/pojistky>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Ochranné prvky na tisícikoruně..... 10
Obrázek č. 2: E-learningový diagnostický test 20

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Rozdělení finančního trhu 9
Tabulka č. 2: Abecední hodnotící stupnice..... 21
Tabulka č. 3: Základní ekonomické pojmy a fráze v anglickém jazyce 26

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: První česká vzájemná pojišťovna v Praze - pojistka proti vloupání..... 1
Příloha č. 2: Moravskoslezská vzájemná pojišťovna v Brně - požární pojistka..... 2

Příloha č. 1: První česká vzájemná pojišťovna v Praze - pojistka proti vloupání

1827 PČVP 1827

Čís. účtu 2448. Zaúčtoval Hrazec Král.

POJISTKA PROTI VLOUPÁNÍ.

Čís. 463350

Telegramy: „Česká vzájemná, Praha" Telefon 28851, meziměst. 27005

PRVNÍ ČESKÁ VZÁJEMNÁ POJIŠŤOVNA (ZAL. R. 1827) V PRAZE

potvrzuje, že P. T. pan Emil Suchoradský, učitel pojistil u ní na základě stanov a všeobecných pojistných podmínek ústavu na této pojistce vytištěných, po případě též za zvláštních předepsaných neb připojených podmínek předměty v pojistce uvedené a jmenovaném náležející v Horních Ř. čp. ulice Škola pošta dtto

proti škodám způsobeným krádeží vloupáním (podle čl. 1. všeob. poj. podmínek) do výše *korun čs.* 1000

na dobu od 12. prosince do 12. prosince dvanácté hodiny polední.

V PRAZE, dne 21. listopadu 1939
Spálená ul. č. 24

PRVNÍ ČESKÁ VZÁJEMNÁ POJIŠŤOVNA (ZAL. R. 1827)

Prémie za dobu od 12. 12. 1939 *do* 12. 12. 1940 *Kč* 15 h
Vedlejší poplatky . . . . . *Kč* 6·
4% státní poplatek . . . . . *Kč* -90 | *Kč* 6 h 90

celkem Kč 21 h 90

Pojistník může kdykoliv na své útraty žádati opisy veškerých prohlášení, která učinil proti pojistiteli, hledíc na smlouvu, sám nebo za něho někdo jiný. (§ 10 zák. o poj. sml.)

UPOZORNĚNÍ: Jednatelé pojišťovny (jednatelé, úředníci vnější služby, akvisiční úředníci) jsou opatřeni plnou mocí, která vymezuje jejich oprávnění a kterou jsou povinni stranám se vykázati. Jednatelé nejsou oprávněni pojišťovnu v jakémkoli směru zavazovati, přejímati odvolání návrhů na uzavření, prodloužení nebo změnu pojistné smlouvy, prohlášení o výpovědi a odstupu, ani jinaká prohlášení a oznámení týkající se pojistného poměru. Rovněž nejsou oprávněni přejímati následné prémie a zálohy na ně.

Základní fond plně splacen.

1827 PČVP 1827

Zdroj: [26]

Příloha č. 2: Moravskoslezská vzájemná pojišťovna v Brně - požární pojistka

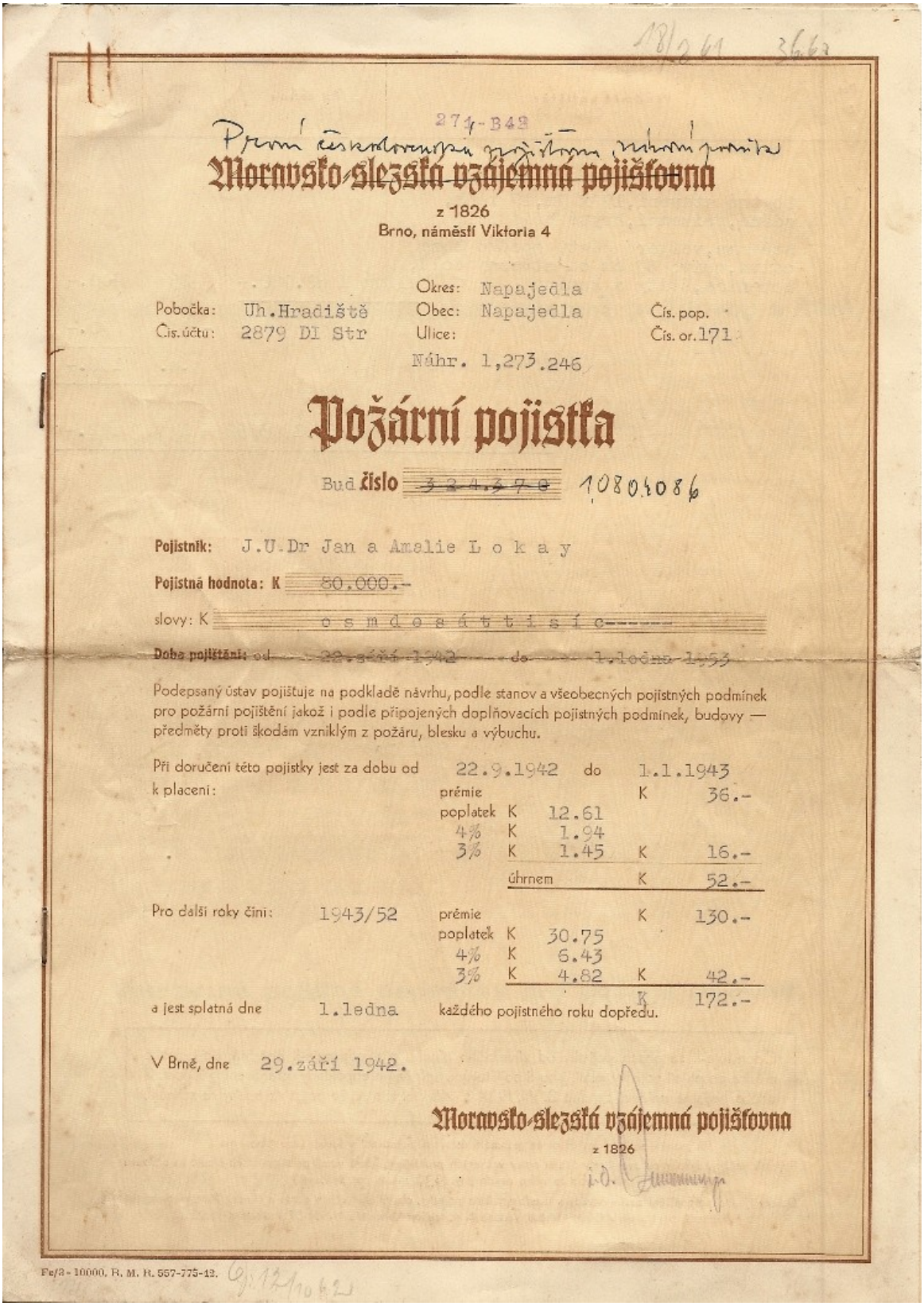

274-B42

První československá pojišťovna, zahraniční pobočka

Moravsko-slezská vzájemná pojišťovna

z 1826

Brno, náměstí Viktoria 4

Okres: Napajedla

Pobočka: Uh.Hradiště Obec: Napajedla Čís. pop.

Čís. účtu: 2879 DI Str Ulice: Čís. or. 171

Náhr. 1,273.246

Požární pojistka

Bud. číslo ~~324.370~~ 10804086

Pojistník: J.U.Dr Jan a Amalie L o k a y

Pojistná hodnota: K 80.000.-

slovy: K o s m d e s á t t i s í c

~~Doba pojištění: od 22. září 1942 do 1. ledna 1953~~

Podepsaný ústav pojišťuje na podkladě návrhu, podle stanov a všeobecných pojistných podmínek pro požární pojištění jakož i podle připojených doplňovacích pojistných podmínek, budovy — předměty proti škodám vzniklým z požáru, blesku a výbuchu.

Při doručení této pojistky jest za dobu od	22.9.1942	do	1.1.1943		
k placení:		prémie		K	36.-
		poplatek	K 12.61		
		4%	K 1.94		
		3%	K 1.45	K	16.-
		úhrnem		K	52.-
Pro další roky činí:	1943/52	prémie		K	130.-
		poplatek	K 30.75		
		4%	K 6.43		
		3%	K 4.82	K	42.-
				K	172.-

a jest splatná dne 1.ledna každého pojistného roku dopředu.

V Brně, dne 29.září 1942.

Moravsko-slezská vzájemná pojišťovna

z 1826

i.V.

Fe/3 - 10000. B. M. R. 557-775-12.

Zdroj: [26]